

UNA PRODUCCIÓ QUE SUPERA EL 95 PER CENT ESTATAL

L'amenança joguetera ve d'Orient

Un 95 per cent dels joguets que aquests dies es poden adquirir arreu de l'estat procedeixen de fàbriques instal·lades als Països Catalans, on el sector, malgrat l'alt percentatge d'economia submergida, compta amb una envejable vitalitat. Ara, però, un nou perill «oriental» se'ls perfila en l'horitzó.

Josep Ramon Lluch

Tant se val que siga el Papà Noel com els Reis d'Orient, el ben cert és que, tot just en aquests dies que voltan el canvi d'any, el somni de la gent menuda és més lleuger i nerviós, perquè tenen al cap allò que volen descobrir a l'aparador del saló familiar el matí del dia sis, els joguets que han vist cent vegades als espots de televisió, i que donarien mitja vida per posar al sac del seu rei mag. Al voltant dels somnis dels infants es mou un negoci que creix, any rere d'any, i que té, en més del 95 per cent, la marca *made in Països Catalans*.

El País Valencià, amb vora el 60 per cent de la producció de joguets de l'Estat espanyol, i Catalunya amb el 34,7 per cent, concentren la major part de les 316 empreses que hi ha comptabilitzades, la major part de les quals són de petita i mitjana dimensió, i només donen feina a uns 50 treballadors. La subcomarca alcoiana de la Foia de Castalla, amb poblacions de tradició joguetera centenària com Ibi, Onil, Tibi, Castalla o Biar, trau al mercat més del 45 per cent dels joguets *made in Spain*, especialment nines i accessoris, cotxes i vehicles de rodes. Aquesta indústria permet que aquestes poblacions disposen d'un alt nivell de vida i que l'índex d'atur siga un dels més baixos

del País Valencià, malgrat que l'economia submergida —segons els sindicats CC.OO i UGT— hi ha arribat a un nivell del 25 per cent.

Aquest sector s'enfronta a una sèrie de problemes de caire estructural i conjuntural. D'una banda, els empresaris que formen part de l'Associació Espanyola de Fabricants de Joguets (AEFJ) tenen al davant el repte de superar l'estacionalitat del consum de joguets a l'Estat espanyol. El joguet és un article, no de primera necessitat, que té concentrades les vendes en tres o quatre setmanes a l'any, perquè és considerat com un regal nadalenc i no com un element lúdic necessari per al desenvolupament adequat infantil i ju-

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 sa</p> <p>ANTOLOGIA DE CONTES MODERNISTES</p> <p>A cura de Jordi Castellanos El Garbell, 25. 240 pàgines.</p> <p>Una selecció representativa i rigorosa de la millor narrativa que es donà al nostre país a les acaballes del segle XIX i els inicis del XX.</p>	<p>Editorial Laia</p> <p>A COPS DE PUNYAL</p> <p>Leonard Sciascia Col·lecció el Mirall i el Temps. 96 pàgines, 850 ptes.</p> <p>Tot i així, aquest inquietant episodi sembla que surti directament de la crònica de la nostra època.</p>
<p>Edicions BROMERA</p> <p>FESTA</p> <p>Mètode de Pre-escritura. Equip de Mestres del C. P. L'Alcocera.</p> <p>56 fitxes que, seguint una metodologia atractiva i efectiva, procuren al xiquet un començament segur i gratificant del procés escriptor.</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>SECRETA VEU</p> <p>Maria del Mar Bonet</p> <p>El primer llibre (i la cara més amagada) de la cantant mallorquina: La seva poesia i la seva pintura.</p>
<p>GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>POTI-POTI</p> <p>Vicent Pardo Col·lecció les Favas comptades, núm. 5.</p>	<p>La Galera LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>COL·LECCIÓ ELS GRUMETS DE LA GALERA</p> <p>Novel·les per a nois i noies. Volums de 13,5 x 20 cm. il·lustrats a la ploma.</p> <p>Enquadernació rústica, plastificada.</p>
<p>EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>VOL NOCTURN</p> <p>Gemma Lienas Premi Andròmina, 1987. La Unitat, 122.</p> <p>La crònica d'una fòbia, emmarcant una història d'amor i desamor, sentida i escrita per la veu més fresca de la narrativa catalana actual.</p>	<p>curial</p> <p>CALAIX DE SASTRE (Volum II: 1792-1794)</p> <p>Rafel d'Amat i de Cortada. Baró de Maldà.</p> <p>Selecció i edició a cura de Ramon Boixareu. Biblioteca Torres Amat (nova etapa), 5.</p>
<p>ENCICLOPÈDIA CATALANA</p> <p>DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ</p> <p>Un volum de 14 x 21, 480 pàgines</p> <p>Se vendrà a llibreries. «Els diccionaris de l'Enciclopèdia».</p>	<p>UNIVERSITAT DE VALÈNCIA</p> <p>LOS NOTARIOS DE VALENCIA Y LA GUERRA DE SUCESION</p> <p>Vicente Graullera Sanz (Coedició amb el Col·legi Notarial de València).</p> <p>Una aportació al coneixement de la realitat històrica de València en els anys de la Guerra de Successió, a partir de l'estudi de la documentació notarial de l'època.</p>

venil. A més d'això, els fabricants tracten d'incrementar la partida que els pressupostos familiars dediquen a aquest article: 7.000 pessetes a l'any, una xifra ben curta i similar a la que realitzen les famílies portugueses o gregues, però ben llunyana a les 20.000 pessetes per família i any que hi dediquen els alemanys o els suïssos.

D'altra banda, una de les amenaces més fortes té els ulls oblics i ve d'Orient. Japó, Taiwan, Corea i Hong Kong començaren fa alguns anys una ofensiva comercial molt forta, basada en la tècnica electrònica i en preus tan baixos que la competència de casa nostra era impossible. L'any 1986, les importacions de joguets suposaven més de 4.500 milions de pessetes, la major part dels quals foren facturats per empreses d'aquests països asiàtics. Enguany, a més, les previsions indiquen un increment important de les vendes de joguets procedents de l'Extrem Orient, entre el 80 i el 130 per cent per un valor que doblarà la xifra assolida l'any 1986.

Per contra, les indústries de joguets del País Valencià i de Catalunya també tenen una important presència als mercats internacionals, especialment a la Comunitat Econòmica Europea. Segons dades facilitades pels empresaris del sector, l'any 1986 les exportacions superaren els 15.000 milions de pessetes, dels quals vora 6.000 milions foren facturats per tres empreses valencianes: Barval, Famosa i Brotons. També destaquen les exportacions realitzades per algunes empreses de Catalunya, com ara Mattel España, Exin-Lines Bros, Educa o Diset. El País Valencià té una participació en les exportacions de més del 72 per cent, que en el cas de grups de joguets molt concrets, com les nines, puja al 82 per cent, mentre que el Principat n'exporta més del 22 per cent.

El sector del joguet, de la mateixa manera que esdevé amb els gelats o els torrons, tracta de donar eixida a tota la producció de l'any en un període de temps molt curt: algunes setmanes. Això fa que la publicitat hi jugue un paper fonamental i que la presència dels anuncis de joguets a tots els mitjans, especialment a la televisió, siga quasi aclaparadora, per tal de forçar els desitjos consumistes de xiquets i xiquetes, i d'informar-los sobre les novetats de la temporada. Així, la inversió publicitària dels fabricants de joguets durant la campanya de Reis superarà els 3.000 milions de pessetes i se centrarà en nines, jocs d'equip o familiars i videojocs. □